

### OBISK KVINTETA ŠTATENBERG USPEL

Po tem, ko so našim organizatorjem turneje okteta Štatenberg radi nepredvidnih zapletljivost v zadnjih tednih lasje še bolj posiveli, je v torek, 2. julija JAT-ovo letalo s 70 minutno zamudo le pripeljalo člane okteta v Melbourne.

Glavne težave so nastale glede avstralskih predpisov, po katerih Ministrstvo za Imigracijo gostujočim godcem in drugim nastopajočim predvajalcem ne izda vstopnega dovoljenja, dokler ne dobi za to pristanek avstralskih sindikatov to je: Musicians Union in Actor's Equity. Tako je bilo treba napeti vse sile, iskati priporočil na raznih krajih in plačati tem organizacijam celoletno članarino za vsakega člana kvinteta, predno je, šele na sam dan odhoda iz Beograda, prišlo potrjeno, da je vse v redu.

Prihod letala na letališče Tullamarine je bil najavljen za 5.20 uri zjutraj. Kljub tej rani uri se je zbralo na letališču kakih 40 rojakov, sorodnikov in zastopnikov naših društev, med katerimi so bili: Peter Mandelj – predsednik S.D.M., Frank Iskra – predsednik »Jadrana« in g. Ivan Sirca, predsednik društva v Geelongu ter predstavnica radia 3 EA gospa Elica Rizmal. Vsa ta skupina je vztrajala kljub 70-urni zamudi in dolgemu carinskemu

pregledu. Še največ vztrajnosti pa je treba priznati g. Božotu Lončarju, ki je dobrovoljno in brezplačno prevzel nalogo prevažanja kvinteta za ves čas njihovega gostovanja in je bil na letališču že ob 4.00 uri zjutraj.

»Bil sem prav prvi« mi je dejal Božo, oblečen v kroj lovske družine S.D.M., »le čistilci so bili še naokoli in prav debelo gledali mojo obleko in številne lovske značke na njej.« Eden ga je celo vprašal, če je to nova uniforma za »security service«.

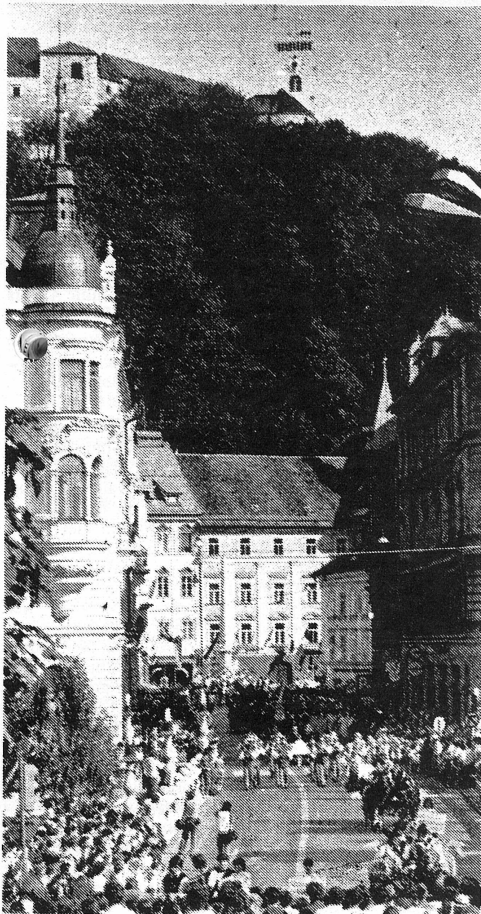
Ko so se člani kvinteta le prikazali skozi vrata, se je pričelo veselo pozdravljanje in rokovanje. Dve naši deklici v narodnih nošah, in sicer Anica Mandelj in Lidija Markič pa sta vsakemu pripeli nageljček, gospe Škabar pa sta izročili lep šopek cvetja.

Nato se je ansambel z nekaterimi domačimi organizatorji odpeljal na zajtrk, katerega je pripravila gospa Angelca Polh, ki je sestra enega članov kvinteta in katere gre velika zasluga, da je to gostovanje bilo izvedeno.

(Več na strani 3)



### ŽE OSEMNAJSTA KMEČKA OHCET



Kmečka ohcet v Ljubljani je ena največjih turističnih prireditev v Sloveniji in je tudi letos odlično uspela ter zbudila mnogo zanimanja tudi v inozemskem tisku.

Dvanajst tujih in 9 domačih parov se je poročilo v soboto 29. junija in cel potek ohceti je spremljalo kakih 50 tujih novinarjev. Celu prireditvi si je ogledalo več deset tisoč ljudi, v svatovskem sprevodu je bilo 2.200 ljudi, od teh 900 v narodnih nošah.

Novinar Giulio Badini, ki dela za Corriere della sera, je Ljubljano ocenil kot slovansko mesto z avstrijskim navdihom in dodal, da je to dobra kombinacija, ki bo to lepo mesto gotovo spremenila v povsem turistično.

Sporod ohceti je bil enak, kot že vseh 17 let prej, le da je bilo udeležencev več, saj je nastopilo letos kar 19 folklornih skupin.

Fotografija nam kaže sprevod, ki je od magistrata krenil na svatovsko pojedino v Gospodarskem razstavišču.



### SENATOR LAJOVIČ RETIRES

Prvi parlamentarec slovenskega rodu v Avstraliji, Miša Lajovic, je s 30. junijem letos preстал biti senator za New South Wales v federalnem parlamentu Avstralije.

Kot je običaj v parlamentu so na zadnjem zasedanju Senata v tem obdobju, to je bilo na 30. maja 1985, senatorji, ki letos zapuščajo parlament imeli poslovilne nagovore. V imenu Senata pa so se od njih poslovili voditelji vseh štirih političnih strank ter tudi predsednik Senata.



Senator Lajovic se je vedno rad odzval povabilom slovenskih društev. Tudi ob priliki zadnjega letnega plesa S.D.M. se je veselo zavrtel z Mladenko leta gđe. Angelique Van de Laak.

V Hansardu – parlamentarnem zapisniku so seveda zabeleženi vsi govori dobesedno. Mi pa v sledečem prinašamo izvečke, ki se nanašajo na našega rojaka, v originalnem jeziku tako, da bodo razumljivi tudi naši mladini.

Takole je nagovoril senat Miša Lajovic:

»When I became a member of the Senate nearly 10 years ago I was told by my friends, who at that time, were sitting on this side of the chamber, that I was not supposed to read my speeches. I hope that today they will be more generous and allow me to do so. Mr President, it seems almost impossible that it is nearly 10 years ago that I stood in this chamber and made my maiden speech. I still recall the excitement and emotion of that moment – the feeling of honour and pride in being a senator. To come to a new country at the old age of 30 and to start a new life is an experience which has broken but also made many migrants. To find oneself in a totally different environment, without family ties or friends, and to be totally on one's own gives one strength and determination to put one's best effort forward to prove oneself. Whoever would have thought, when my wife and I were working in the then famous Holbrooks factory and meeting in the canteen for lunch – me smelling of mustard sauce and she of vinegar – that one day I would be sitting in this august chamber and that I would spend here 10 of the most exciting years of my life? This could only happen in Australia.

As far as I know, no other major Western country which received large numbers of migrants has counted among its parliamentarians a migrant who arrived at an adult age, as I did. It is to the credit of the Australian people. It is proof that this is a country of fair go for all. It is of

particular credit to the Liberal Party of Australia, which gave me the opportunity to serve in the Senate of the Commonwealth Parliament of Australia. The hardest thing now is to know how to say 'thank you' to all those I would like to thank for the kindness and help shown to me ...

»One comes to parliamentary life with certain preconceived ideas about the Parliament – its conventions and work – and with his or her plans for action. I am convinced that all of us who are here today, all of those who preceded us and all of those who will follow us arrive with a certain mission in mind – we all want to change the world in 60 minutes; one way or the other, we want it changed. Very slowly we realise that there are another couple of hundred individuals whose main aim is to do it their own way, which very often is in a way not at all similar to our own ideas.

When I joined the Senate I was no longer a babe in the woods. Life had taught me a lesson; namely, that I was not the wisest, the best, or likely to be one of the great leaders of the world. Despite my age now, I still have a lot to learn. If an individual so desires, he can learn throughout his life. One thing I have learned in this Parliament is that one should not judge people hastily or have a fixed opinion of them. One can be wrong, and I was, so many times.

During my 10 years in this parliament I found that the Senate has one advantage over the other place – our Senate standing committee system. It is a pity that the media has never really emphasised the work and importance of the Senate committees and their achievements. The Senate committees, by their composition are, in reality, a parliament in miniature without grandstanding and political point scoring which, in my opinion, do not contribute at all to the whole idea of parliamentary democracy and only diminish politicians in the minds of the general public. I wish that the public and all those who constantly criticise politicians could sit down with let us say, the Joint Committee of Public Accounts for a day's work, or the Senate Standing Committee on Industry and Trade of which I was privileged to be a long standing member. Then they would see a different side altogether of the work and attitudes of their elected representatives.

... There are so many things which I will miss. I will miss the committee work, I will always be friendly atmosphere and daily chats with my colleagues on both sides of the House; but, most of all, I will miss going to the Parliamentary Library ...

... As I said at the beginning, it was an experience I would not have missed. My thanks again to everyone who has helped me. I will always be interested in what you are doing. I will be haunting this place, I hope, for a long time.

(Turn to page 6)

## 40 LET NAČRTNEGA VSELJEVANJA V AVSTRALIJU

Letos v juliju poteka 40 let odkar je bil ustanovljen Immigration Department. Bilo je to leta 1945 po končani vojni v Evropi, medtem, ko se je vojna z Japonko še nadaljevala.

Avstralska vlada se je tedaj prav dobro zavedala, da tako velikega kontinenta ni mogoče braniti z majhnim številom prebivalcev. Takrat je Avstralija imela samo 7.4 milijone prebivalcev. Prav tako pa je bila tudi potreba po delovni sili, kajti mnogo moških je padlo ali bilo drugače onespobljeno za delo in vzgoja ter trening prekinjena zaradi vojne.

Pokojni minister Arthur Calwell je naznanil 2. avgusta 1945 nov imigracijski program, ki z izmenami traja še danes.

Od tedaj pa do danes se je v Avstraliji naselilo 4.2 milijona ljudi iz prekomorskih dežel.

Ob tem jubileju je Department of Immigration and Ethnic Affairs pripravil zbirko fotografij, ki prikazujejo razne faze iz življenja naseljencev.



### POROŠTVO SORODNIKOM ZA NASELITEV V AVSTRALIJU

Pri pravilih, ki urejajo kako avstralski državljani lahko podprejo naselitev svojih sorodnikov iz inozemstva so vpeljane važne spremembe.

Pri uradih Departmenta za Imigracijo in Etnične zadeve, kakor tudi pri Migrant Resource Centrih so na razpolago nove tiskovine v ta namen. Porok (sponsor) mora izpolniti to tiskovino in jo takoj nato poslati naravnost sorodniku katerega ima namen privedi v Avstralijo.

Ta sorodnik mora potem izpolniti prošnjo za naselitev v Avstraliji in jo - skupaj s tiskovino poroka - vložiti pri najbližjem prekomorskem avstralskem imigracijskem uradu.

Te tiskovine se ne pošiljajo nazaj v Avstralijo.

Kategorije ljudi, ki prihajajo v poštev za naselitev v smislu družinskega imigracijskega sistema so ostale iste.

Zgornje pa ne velja, če sorodniki, katerim bi želeli dati poroštvo za naselitev, prebivajo v Bolgariji, Ljudski kitajski republiki, Nemški Demokratični Republiki (vzhodni Nemčiji), Romuniji, Sovjetski Zvezi ali Vietnamu.

Avstralski poroki za sorodnike v teh državah morajo še naprej vlagati svoje prošnje pri Departmentu za Imigracijo in Etnične Zadeve v Avstraliji - Department of Immigration and Ethnic Affairs.

DEPARTMENT OF IMMIGRATION AND ETHNIC AFFAIRS

### VEČ NASELJENCEV - VEČ ZAPOSLOTITVE

Odbor za ekonomski razvoj Avstralije in Department za Imigracijo in Etnične zadeve so raziskali vpliv dotoka naseljencev na splošno zaposlitve, vzgojo, socialno skrbstvo in produktivnost.

Ugotovili so sledeče:

- Dotok naseljencev ne veča splošne nezaposlenosti.

- Naseljenci povprečno zboljšajo možnosti brezposelnih prebivalcev, da se zaposlijo.

- Izdatki novodošlecev, ki jih deloma krijejo z imovino, ki so jo prinesli s seboj, lahko bistveno povečajo in spremene zahteve potrošništva, vključno potrebe po gradnji novih stanovanj.

- Višina letnega števila novih naseljenecv vpliva na državne izdatke in strukturo industrije, kar zopet vpliva na bodočo produktivnost in življenjsko raven.

- Naseljenci so večinoma mlajših let, kar ima zopet vpliv na povprečno starost prebivalstva.

- Naseljenci povzročajo povečanje uvoza pa tudi uvoz kapitala.

- Z novimi naseljenci pridejo tudi nove strokovne spretnosti, ki vzpodbujajo inovacije.

Ugotovili so tudi, da imajo povprečno prekomorja rojeni delavci večjo delovno zavest, višje strokovne kvalifikacije, večje možnosti selitve s kraja v kraj, so bolj naklonjeni za težakša dela, nezaposlenost pri njih je večja in so v veliki meri zaposleni v proizvodni in gradbeni industriji. Naseljenci po mnenju delodajalcev, delajo bolj trdo in daljše ure kot domačini.

So manj vpleteni v sindikalne aktivnosti, a bolj pogosto včlanjeni.

Mnjenje, da imajo naseljenci preveč zahtev za zdravstveno odškodnino (workers - compensation) podatki ne potrjujejo.

Delavci iz prekomorskih dežel zaslužijo več, čeprav so slabše plačani za istovredne strokovne sposobnosti, starost in šolanje.

Gospodinjstva naseljencev zaslužijo več pa tudi potrošijo več, kot avstralska gospodinjstva. Porabijo več za hrano, oblačila in obutev ter stanovanjske izdatke.

Naseljenci si hitreje nabavijo svoje hiše in imajo v zgodnji dobi naselitve večje potrošniške izdatke.

Zadnje statistike kažejo, da je bilo več kot 20% avstralskega prebivalstva rojeno v drugih državah, največ v Vel. Britaniji.

V zadnjih letih so naseljene družine prinesle s seboj v Avstralijo povprečno po 32.000 dolarjev, kar bi pomenilo, da so v letu 1983/84 prinesle okoli 777 milijonov.

Predstavniki opozicije za Imigracijo g. Philip Ruddock je dejal, da so ugotovitve tega poročila zelo zanimive in, da potrjujejo njegovo mnenje opozicije da naseljevanje ne povzroča nezaposlenosti in da nasprotno povečuje rast ekonomije.

S podatki in številkami iz tega ki je dobilo ime "Norman Report" je izpodbito mišljenje delavskih sindikatov (Trade Unions), da imigracija stane delovna mesta, je naglasil g. Ruddock.

## JUGOSLOVANI - BREZ SLOVENCEV IN MAKEDONCEV

*Odnos Slovencev do Jugoslavije je bil vedno idealističen in v primeru z drugimi popolnoma neomadeževan z sebičnimi interesi izrabljati skupnost. Kljub svoji maloštevilnosti smo vedno dobrinašali nedvoprečno visok delež k obstoju jugoslovanske vzajemnosti v obliki državnosti, gospodarstva in kulture. V naši stari domovini slovenska skupnost in delavnost prinaša proporcionalno največji delež skupnega jugoslovanskega pridelka. Tukaj v Avstraliji je slovenska narodnostna skupina lahko ponosna na svoje udejstvovanje in pridne slovenske roke so postavile nas kot posameznike in kot organizacije na solidne temelje.*

*Zato je toliko bolj boleče in razočarljivo, ko imamo, vsaj tukaj, vedno znova dokaze, da smo Slovenci in večinoma tudi Makedonci neupoštevani, kadar se govori o Jugoslovanih. Celo nič ne bi imeli proti temu, da državne oblasti v ogromni meri podpirajo in upoštevajo le potrebe srbskih in hrvaških naseljencev in če bi jih tako tudi prikazovale. Žali nas le to, da jih često smatrajo, da so to edine skupnosti iz Jugoslavije.*

*Kdo je temu kriv? Deloma ignoranca in površnost avstralskih uradnikov, deloma naša slovenska skromnost in disciplina (saj mi ne delamo demonstracij in raznih neredov), a v največji meri tistih predstavnikov naših južnih bratov, ki sami sebe ogrinjajo s plaščem jugoslovanstva.*

*Primer, ki nas je navedel na gornje stavke je komunike, katerega je Federalno ministerstvo za imigracijo o študijah, katere je Australian National University napravila med turško, srbsko in hrvaško skupnostjo z ozirom na to, kakšne vire obveščanja imajo.*

*Ugotovili so, da pripadniki teh skupin še vedno čitajo svoje etnične časopise, tudi kadar že dobro obvladajo angleščino.*

*Dr. Young ki je vodila raziskovanje je imela v tej zadevi pogovore s 100 Turki, 100 Srbi in 100 Hrvati v Melbourne leta 1983. Nadalje pa piše v tem komunikatu:*

*"Obe grupi (Turki in Jugoslovani) bi radi, da bi vesti o važnih dogajanjih v Avstraliji bile bolj često na razpolago v etničnih virih, posebno v etničnih časopisih ..."*

*... Štirideset odstotkov Turkov in 20 odstotkov Jugoslovancev ni prečitalo niti enega v angleščini pisanega časopisa v zadnjih šestih mesecih ...*

*Dr. Young je dodala, da Jugoslovani, posebno Hrvati raje čitajo informacije, kot jih slišijo po radiu in, da več Jugoslovancev kot Turkov čita avstralske dnevne časopise.*

*Tako "ugotavlja" torej izvedena v demografiji, dr. Christabel Young. Koliko so točne te statistike z ozirom na tukajšnje Jugoslovane, če je raziskovala samo med Srbi in Hrvati in ignorirala Slovence in Makedonce, si lahko mislimo. Istočasno pa lahko tudi dvomimo o sposobnosti te "strokovninke", ter dobronamennosti nasvetov, ki jih je verjetno prejela iz vrst "Jugoslovancev", neslovenskega in nemakedonskega pokoljenja.*

### PRAVNI PREVAJALCI

Prvih 25 prevajalcev v Viktoriji je dokončalo poseben tečaj na katerem so se usposobili za tolmačenje in prevajanje v pravnih in sodnih zadevah.

Ti tolmači bodo uslužbenci na novo vzpostavljenega Legal Interpreting Service, katerega bosta financirali skupno Viktorijska in Federalna vlada. Administrativno pa bo spadal pod Victorian Ethnic Affairs Commission.

Minister Spyker je ob naznanitvi tega novega urada 10. julija t.l. dejal, da se bodo tečaji za tolmače, ki se že registrirali pri Legal Interpreting Service, nadaljevali tudi v bodoče.

Glavne funkcije tega urada so: administracija Registra kvalificiranih tolmačev, ki bi želeli delovati na pravnem polju, organizacija pravne prevajalne službe, ki bo na razpolago ob prav vsakem času za specifične dele legalnega sistema v Viktoriji ter usposabljanje novih tolmačev za legalni sistem.

### DOTACIJE ZA 1985/86

Victorian Ethnic Affairs Commission bo do 2. septembra letos sprejemala prošnje za podpore Etničnim organizacijam.

Te podpore bodo v glavnem dodeljene za potrebe žensk, delavcev ter ostarelih in mladine v etničnih skupnostih ter bodo tudi podpre etnične organizacije.

Razdeljene bodo:

1. Za potrebe specialnih projektov za ženske, ostarele in mladino, za informacije delavcem ter raziskovalne projekte v specialnih potrebah.

2. Za organizacijske potrebe, kot na primer, plačevanje najemnine za uradne prostore, pisarniško opremo, obveščanje in administrativne izdatke, za organiziranje seminarjev in konferenc ter za kulturno udejstvovanje, festivale, razstave in koncerte.

Nadaljnje informacije se dobe pri Funding Officer 419-6700, Ethnic Affairs Commission, 332 Victoria Parade, East Melbourne, 3002.

### VOĐSTVO INSTITUTA ZA MULTIKULTURO

Australian Institute Multicultural Affairs, državna ustanova, katere naloge je pospeševanje in koordiniranje dela na multikulturnem polju, svetovanje etničnim skupnostim pri uveljavljanju njih pravic ter pospeševanje vključitve naseljencev v skupnost ne glede na njih etnični in kulturni izvor.

Svet, ki vodi te Institute je bil v nekaj letih že parkrat spremenil svoje člane. Nedvomno je minister za Etnične zadeve g. Hurford imenoval nove člane, ki so zametali dosežanje, ki so bili dr. Kenneth Rivett, Dr. Moss Cass, Helen Cattalini, Betty Con in profesor Jerzy Zubrzycki.

Presenečenje je zbudilo imenovanje novega predsednika, ki je nihče drug kot angleški nadškof v Melbourne dr. David John Penman. Ostali novo imenovani pa so: Clare Dunn, v severni Irski rojeni radio in television producer, Anna Elizabeth iz N.S.W. je tudi predsednik Društva družin kaznjencev, Elizabeth Emamy iz Zapadne Avstralije. Ta gospa je rojena v

Melbournu in je italijansko-muslimanskega porekla, tej aktivna v zadevah novonasteljenih žensk; Albert Jaime Grassby, ki je kot bivši minister za Imigracijo in Etnične zadeve zelo poznan med etničnimi skupnostmi; Michall Liffman, ki je poseben svetovalec pri Ethnic Communities Councilu in Viktoriji in aktivist pri Ecumenica Migration Centru; Alan Matheson je uradnik za zvezo z etničnimi skupnostmi pri ACTV v Melbourne; Vasiliki Nihias, v Sydneyu rojena Grkinja; Basil Taliangis, ki je tudi grškega rodu, rojen v Avstraliji in sedaj Commissioner za Etnične zadeve v South Avstraliji; Eric Paul Willmott je domorodec iz Queenslanda, namestnik Deputy Secretary, Department of Aboriginal Affairs; Katie Marie Young iz Tasmanije je bila rojena v Hong-Kongu in je med drugim tudi predsednica Društva Avstralsko - Kitajskega prijateljstva. Peter Sheldrake je bil namestnik direktorja tega instituta od leta 1985.



# DRUŠTVENO ŽIVLJENJE

FOR S.D.M. YOUTH!

## KVINTET ŠTATENBERG USPEL

(Nadaljevanje s strani 1)

Prvi nastop kvinteta je bil v petek, 5. julija v dvorani S.D.M. v Elthamu. Igrali so popolnoma napolnjeni dvorani. Ko so prišli na oder, so jim dekleti v narodni noši, ki sta letošnji nosilki naslovov "Slovenko dekletje in Kraljica dobrosrčnosti" Angelika Van de Laak in Tanja Brgoč izročili cvetje, gospa Anica Markič pa jih je predstavila po imenu in tako smo vsi zvedeli, da kvintet sestavljajo: Bojan Rudi Mohorko, Tone Vogrin, Ivan Kopolivč in Ernest Vidovič.

Po uradnem pozdravu predsednika S.D.M. g. Petra Mandelja se je pričel zabavni večer.

Izvajanju se je še nekoliko poznalo, da se godci še niso čisto znebili utrujenosti dolge poti in spremenjene ure. Toda zvoki so bili kljub temu prijetni in so zadovoljili navzoče, kar se je moglo razbrati iz vedno bolj veselih obrazov. Godcem se je ob pričetku poznala nervoza prvega nastopa, toda proti koncu večera so se sprostiti in nekoliko bolj vzpostavili kontakt s publiko. Gospa Škabar ima prijeten glas za popevke, čeprav njegovo obsežnost ni bilo možno oceniti. Prijaznost obraza in privlačna postava bi pa še mnogo bolj prišli do izraza, ako bi svoje pesmi izvajala brez čitanja not ali besedila in bi se tako lahko bolj osredotočila na publiko in dodala več živahnosti na odru. Kvintetu bi pri nastopih, kot so jih želeli pri nas v Avstraliji in ki so pri drugih skupinah bili nekaka mešanica koncerta z igranjem za ples, bil potreben dober povezovalac, ki

bi neizmerno pripomogel k stopnji nastopa. Naš človek lahko sliši domače melodije s številnih kaset ali plošč, zato prav živo povezovanje z vključenimi skeči daje bistveno razliko.

S tem nočemo reči, da z večerom nismo bili zadovoljni. Nasprotno, če vzamemo v obzir, da je kvintet sestavljen iz ljudi, ki si služijo kruh v inozemstvu in svoj prosti čas posvečajo domači glasbi, je njihov nastop vse pohvale vreden.

V soboto, 6. julija je sledil nastop pri "Jadraru" v Keilorju. Tudi tu je bila dvorana nabitno polna. Godce je predstavila neumorna organizatorica pri "Jadraru", gospa Vojvoda. V imenu društva je spregovoril iskrene besede dobrodošlice predsednik g. Frank Iskra, pevski zbor pa je ubrano zapel pozdravne pesmi, od katerih je seveda, kot vedno, vžgala "Oj Triglav, moj dom".

Tudi v Jadranski dvorani se je publika zabavala ob zvokih lepih melodij pozno v noč.

Po tednu odmora in raznih obiskov pri novo odkritih prijateljih se je kvintet v petek, 12. julija odpravil v Albury, kjer so imeli nastop v polni dvorani društva "Snežnik".

Prav tako so ob polnih dvoranah nastopili v soboto, 13. julija pri slovenskem društvu "Triglav" v Canberri in v sredo, 17. julija pri društvu "Planica" v Woolongongu.

Od tam pa so se odpeljali naprej v Sydney.

*I thought I could start this Newsletter by telling everyone what a terrific success the Disco was, but unfortunately I can't. For those that did come, it was a good night - but sadly the number who came was disappointing. The saddest part was that all the money that the Junior Youth helped raise by selling raffle tickets at Dances for the past 12 months went to cover the loss at the Disco that the Senior Youth wanted. As they say - you win some, you lose some. I hope it will go better next year. A "big" thank-you to all the parents who came up on the night and helped in the Kitchen. Thank-you also to Mr. and Mrs. Bevc who helped with the organising.*

*Our next Youth Club effort is the annual Snow Trip to Mt. Buller. We will be going on Saturday, 24th August not 4th August. Apparently it looks like there won't be much snow until late August so to make sure we changed the date. The cost will be 13 dollars for Youth Club members and 16 dollars for non-members and this includes a B. B. Q. before we leave the mountain. We will be leaving Eltham at 5.30 a.m. sharp and leaving Mt. Buller at about 4.00 p.m. All bookings and money must be paid by the Sunday before we go.*

*As there will be quite a few Youth coming on the Sunday before (18th) I would like to have a Meeting on that day at about 3.00. The Youth Club are running the November dance at Eltham so I*

*must have as many Senior Youth at that meeting as possible - please come - you are desperately needed. It has been suggested that we have a "Spanish Night" - come up and put forward any other ideas. Not only to arrange that night but also to discuss what the Youth need at Eltham. Nothing can be done if you don't come to the meetings and speak out. The Youth Hall has been repainted and it is just sitting there. It's your building and it can only be made useful if the Youth come up and do something with it.*

*Mother's Day has just gone and Father's Day is fast approaching. I would like to invite all the Youth to come up on that day and give the parents a day off - only this time perhaps we could have two shifts - say from 9 till 2.30 and 2.30 till 8.00. Please ring me or let me know before then if and when you can come.*

*P.S. One person who missed the Disco was Betty Tomsic who decided she wanted her Appendix removed a week before. Hope you're better now Betty.*

*P.P.S. A special thanks from me to the Youth Club for your lovely Get Well Card while I was in Hospital - it was a lovely surprise.*

Thanks,  
Sandra Krnel.



Zmagovalci v prvem balinarskem tekmovanju slovenske mladine v Avstraliji, ki je bilo 25. maja letos pri Slovenskem društvu Planica-Springvale.

## SLOVENSKI DNEVI PO AVSTRALJI

Septembra bomo v Sydneyu, Melbournu in Adelaidi imeli "Slovenski teden". Pričetkom letošnjega leta so slovenska društva v Sydneyu, Melbournu in Adelaidi prejela s strani S. I. M. predlog, da bi se v teh treh mestih pripravil slovenski festival pod imenom "Slovenski teden". Pri organizaciji naj bi sodelovala slovenska društva, SIM ter Ethnic Commission v Viktoriji in N.S.W.

Koordinacijski odbor Slovenskih organizacij v Viktoriji je sicer prvotno smatral, da časovne možnosti za organizacijo v septembru niso zadostne in predlagal, da bi bila jesen naslednjega leta primernejša. Toda ker je september odgovarjal društvom v Sydneyu in Adelaidi, so tudi društva v Viktoriji pristala na ta termin.

Po programu, ki pa še ni izdelan v potankostih, bo v okviru tega tedna več prireditve, katerih namen v prvi vrsti bo predstaviti Slovenijo in Slovence splošni javnosti. Katere pretežni del nima jasnih pojmov o različnosti narodnostnih skupin, ki izhajajo iz Jugoslavije.

V okviru bodo organizirane razne razstave ter predvajanje slovenskih filmov. Prav posebno pozornost bo zaslužila razstava slovenskih grafikov, ki so si ustvarili zelo prominentno mesto na tem polju likovne umetnosti.

Predvideno je, da bo 26. septembra ob primerni udeležbi turistične industrije in predstavnikov obveščevalnih sredstev odprta turistična razstava. Nekako v istem času bo tudi vzpostavljena gospodarska razstava.

V prostorih društva "Jadran" v Keilorju bo razstava slovenskih kuharskih posebnosti, medtem, ko si bodo pri S.D.M. lahko ogledovali in verjetno tudi poskušali slovenska vina.

Slovensko društvo v Geelongu pa bo na svojem prostoru imelo zaključno družabno prireditev.

Za predvajanje so bili izbrani sledeči celovečerni filmi, kateri se bodo predvajali v kinematografu na Victoria Street v Richmondu: Dolina miru, Tistega lepega dne, Samorastniki, Kekčeve ukane, Pastirci in Dediščina.

Toliko nam je poznano o "Slovenskem tednu" do sedaj. V avgustovi številki Vestnika bomo verjetno zmogli podati bolj podrobne podatke o krajih in času vseh prireditve.



### BALINARSKI ODSEK

SLOVENSKEGA DRUŠTVA MELBOURNE

VABI NA SVOJ

LETNI BALINARSKI PLES

v soboto, 10. avgusta 1985 s pričetkom ob 7.30 uri zvečer

Preko dneva bodo balinarske tekme na pokritem igrišču, ki bo praznoval že svojo tretjo obletnico.

ROJAKI ŽELITE PRISTNIH KRÁNJSKIH,  
ALI SLOVENSkih PLANINSKIH KLOBAS  
IN DOMAČEGA PREKAJENEGA MESA . . .



OBRNITE SE NA SLOVENSKO PODJETJE

JOHN HOJNIK SMALLGOODS  
PTY. LTD.

209 215 St. George's Road, North Fitzroy, 3068

Tel. 481 1777

Postreženi boste v domačem jeziku

### NOVI ODBOR V S.Z. GEELONG

Dne 16. junija tega leta, smo imeli redno letno sejo pri Slovenski zvezi Geelong. Razpravljali smo letoletno delovanje odbora, ter predloge in vprašanja članov. Delo prejšnjega odbora je bilo zelo uspešno, saj smo s pridnim delom in pomočjo večine članov, povečali naš skupni dom, ki z lahkoto sprejme 300 ljudi. Povečana je tudi kuhinja, oder in W. C. ter napravljen novi bar, soba za biljard in učilnica. Pod pa je po vsej dvorani prekrit z preprogo.

Ko je stari odbor dobil razrešnico, smo izvolili novi odbor, katerega predsednik je zelo znan gospod Ivo Sirca, ki je bil podpredsednik pred štirimi leti in ima precej izkušenj. Podpredsednik je gospod Zvonka Domanjko, ki ima veliko novih idej. Gospod Vinko Butala je tajnik. Tudi on je že pred leti opravljal to dolžnost. Denar pa bo pazil gospod Franc Kolenc, ki je že dolgoletni član odbora in je bil do sedaj pomočnik blagajnika in "uradni pleskar" nove dvorane.

Jože Ramuta



VICTORIA 150  
GROWING TOGETHER SINCE 1854

## POVEST VIKTORIJE OB JUBILEJU VIKTORIJE

Zgodovinski podatki posneti iz knjige  
Our Side of the Country od prof. Geoffrey Blainey-a.

### KONEC ZLATE DOBE

Ihta za zlatom je počasi spreminjala svojo obliko. Namesto posameznih kopačev zlata so se na najdiščih pojavile rudarske industrije. Delniške družbe in razni sindikati so postali lastniki rudnikov in tisoče bivših rudarjev je pričelo iskati svojo srečo v špekulacijah prekopovanja delnic teh družb. Njih mesta v rudnikih pa so prevzeli parni stroji, ki so črpali vodo iz globokih rovov, poganjali dvigala in drobili kamenje iz katerega so izločali zlato. Leta 1873 so v rudnikih zlata v Viktoriji našli 1150 takih strojev. Seveda so taki stroji zahtevali tudi svoje gorivo in na hektare gozdov je bilo posekanih v to svrhu.

Količina izkopane zlata v Viktoriji je po letu 1856 pričela upadati navzdale da so z industrijskimi pripomočki sedaj kopali mnogo bolj globoko, kot nekdanji krampom in lopato. Zlato pa je še zadržalo prvo mesto v izvozu Viktorije vse do leta 1874. Vendar se z izkopavanjem zlata nikoli ni popolnoma prenehalo in še vedno so, čeprav bolj poredko, našli na nova najdišča.

### "SMOKE - OH" IN PRVA UNION

Z zakoni so jih proglasili leta 1860 in 1870 so dali v javno prodajo številna zemljišča, ki so jih do tedaj obdelovali naseljenci, ki niso še imeli lastniške pravice. Sedaj so si to zemljo lahko kupili od države, često za visoko ceno. Seveda so se nekateri radi tega podali v velike dolgove, drugi pa so zopet postali naenkrat zelo premožni.

Posebno oni, ki so se bavili z živinorejo, so ti kaj kmalu ustvarili bogatije in s tem tudi postali kaj oblastni z velikim vplivom na vlado in banke.

Na milijone ovac se je poslalo po planjavah zahodne Viktorije. Na deset tisoče milijonov ovc se je nadomestilo pastirje, a strigači ovc so bili vedno bolj zahtevani. Pa tudi ti so se spremenili. Nekdanji strigači bili bolj potepuške narave. Hodili so peš od farmarja do farmarja, nosili majhno bisago z grobo izdelano pločevinasto kanglico, v kateri so si kuhali čaj. Z večjim povpraševanjem za strigače se je tudi njihov standard dvignil. Niso več pešali, saj ga skoraj ni bilo takega, ki ne bi preimogel svojega konja in izven sezone prebival v mestu. Mlajši člani so se tudi pričeli zavedati pomembnosti svojega poklica ter se začeli potegovati za pravice in olajšave pri delu. Prav iz tega časa izvira tudi "Smoke-oh", ki je nastal pri strizenju. Kajti, na vsake toliko časa so strigači na ta klic prenehali z delom in si prižgali cigareto.

Delo je bilo sicer naporno, z druge strani pa je dovoljevalo gotovo svobodo gibanja in neodvisnost. Zavest, da si zagotovo boljše delovne pogoje je pripomogla, da so si strigači kot prvi ustanovili svojo delavsko organizacijo, in sicer Shearer's Union, že leta 1886. (Se nadaljuje)

### PRIMERA

- Ko bom zrasel bom zaslužil toliko kolikor moj ata - reče fantek  
A ko bom jaz zrasla bom pa nakupovala kakor moja mama - odgovori deklica.

Sieberer/84 :

## POTOVANJE V GORE

Proti Krmu - 2. del.

Za rajdami gora na vzhodu se preceja potljeno zarja. Skozi rožnato barvitost plavajo marogasti kosmi; utrujeno in leno počepajo na skalne robove.

Pod Podrto goro zborujejo kocasti bavci; kadar hušne veter zaplešajo nad vrtačami in melišči.

Seveda je potrebno najprej in res čisto takoj odtiščati boleč memor.

Radenska je imenitna pijača, polna mineralov, zdravnih soli in sploh vsega; a je vendar tekočina, ki sili k lulanju. Kaj pa naj bi storil ponoči? Utrujena trupla ležijo križem krašem po podstrešju; namesto poštenega okna, zveržena linica s samotno zvezdo prilepljeno v temni goščavi. Tiščim zobe; tiščim mehur; pa zopet zobe in tako dalje, dokler ni zares prehud. Prekobilim glavo z nahrbtnika, smrdečega po postani klobaso; previdno iztegmem roke in noge, da bi se dotikal česar koli, kar bi vodilo k vratom. ... Eh, ja; če bi bil človek maček ali sova! ... Najprej strašna, smrdeča, butne, zacinglja, javske, zahrope in končno zakolne. "Uh, Oh ... huj pesjan; uh, hohoh, kam rineš kanjala zonegavljena!" "Hrrr ... Grrr; vse nahrbtnike je prekucnil name," zatohlo renči pokopani. "Besterga salamenska; ravno na uho mi je stopil!" "Kam, kam, božjastnik! Butni ga v hrbenico!" "Že vem kdo je," grmi mogočen glas "tista večša in mesečnik, ki tudi sinoči ni dal miru!" Prihuljeno obležim; zavlečen in zamaskiran med konjskimi koci. "Najbrž je hotel h kakšni Minki," zatrjuje rešeneč izpod nahrbtnikov. "Fuj ti, pujs," zameketa izgubljeni dekliski glasek. "Ja, ja, vse sorte so," pride vzdih s kančkom hrepenja. Soba se umiri, zadremlje in zasmrči; še zvezdica je utonila v črnini.

V najrahlejšem svitu zvezdem z gojzarji v roki po lestvi navzdol; planem v rosno jutro in ... odrešitev.

### STRUPEN ODGOVOR

Srečata se dve prijateljici.  
-Kje pa si bila?  
-V salonu za olepšavanje.  
-A tako, pa izgleda, da so imeli zaprt?

## MUZEJ SLOVENSKEGA BALETA

V Ljubljani se je končal 11. jugoslovanski baletni bienale s sklepno slovesnostjo in podelitvijo zlatih plaket in priznanj v nedeljo 7. julija. Po dvanajstih predstavah, ki so jih gledalci mogli videti v osmih večerih je petčlanska žirija nagradilo z zlato plaketo Sarajevsko narodno gledališče, ki je predstavilo balet Carmina Burana od Carla Orffa in pa balet Slovenskega narodnega gledališča za izvedbo baleta Pulcinella Igorja Stravinskega.

Cel bienale pa se je v soboto 29. junija delovno preselil na novomeško domačijo najbolj poznanih slovenskih baletnikov Pie in Pina Mlakarja, kjer so imeli simpozij o umetniški poti obeh umetnikov. Ogledali so si ogromen baletni arhiv, knjižnico in prostor, ki sta ga oba odlična plesalca namenila v glavnem kot "baletno domačijo".

"Tega s Pio nisva zgradila, da bi imela" je izjavil Pino Mlakar, "ampak, da bi plesalci in plesalke dobili svoj prostor za vaje, zlasti ker je tudi ljubljanski baletni ansambel pokazal zanimanje in je tu nekako na sredi poti med Ljubljano in Zagrebom.

Govorili so tudi o tem naj bi hiša Mlakarjevih podtala nekakšen muzej slovenskega baleta. Seveda bodo morela oblasti preje preklicati svojo odločbo po kateri naj bi bila hiša Mlakarjevih porušena in oba zakonca razlaščena.

V jeseni bo prirejena velika razstava o Mlakarjevih v Cankarjevem domu, istočasno pa bo izšla tudi njihova monografija.

Milica Jovanovič, znana beogradska baletna delavka je ob tem obisku izjavila: "Pogubno je za narod, ki nima ustnega izročila, da se o osebnostih, kot sta Pia in Pino Mlakar lahko informira samo v literaturi v tujih jezikih"

Pia in Pino Mlakar sta ustvarila koreografijo za približno petdeset baletov, med njimi dvanajst celovečernih. Od teh so jih 42 uprizorili na raznih svetovnih in jugoslovanskih odrih. Že leta 1932 sta postavila prve baletne v Dessau, Parizu in Ljubljani. Leta 1929 sta Mlakarjeva dobila prvi profesionalni angamza v Darmstadt, leta 1930 sta bila v Dessau, nato plesalca, šefa baleta in koreografa v Zurichu (1934 do 1938), Munchenu (1939 do 1943), od leta 1946 pa v Ljubljani, nato ponovno v Munchenu (1952 do 1954) in po vsej Jugoslaviji. Njun najbolj znan balet je Vrag na vasi, na glasbo F. Lhotke, ki je doživel svetovno premiero v Zurichu leta 1935.

### LOGIKA

- Zakaj le moraš piti tudi kadar nisi žejen? - vpraša žena svojega moža.  
- Zakaj se pa ti vedno gledaš v ogledalu čeprav nisi lepa? - odgovori mož.

## SVOJI K SVOJIM

<p><b>MERCURY TAX SERVICE</b> Lastnik Stanko Penca 518 Sydney Rd., Brunswick, Vic 3056 Tel. 387 7055</p> <p>nudi poklicne usluge in nasvete v vseh vaših davčnih obveznostih</p>	<p>Fotografska dela ob porokah in raznih drugih prilikah umetniško izvrši</p> <p><b>SAŠA ERIČ PHOTO STUDIO</b> 267 High Street, Preston, Vic. 3072 Tel. 480 5360</p>
<p><b>ZAVAROVANJE</b> stanovanj, nepremičnin, motornih vozil, življensko, starostno, bolniško itd. preskrbi</p> <p><b>ČESNIK PAVLE - C.M.L.</b> Tel.: 607 6111, 20 783, A.H. 598 0049</p>	<p>Melbournskim rojakom je na uslugo ZOBNI TEHNIK - DENTAL TECHNICIAN</p> <p><b>LUBI PIRNAT</b> 18 Wridgway Ave., Burwood, Vic. Telefon 488 4159 Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila Full denture service and repairs.</p>
<p><b>ZA VSA TISKARSKA DELA</b> se z zaupanjem obrnite na</p> <p><b>DISTINCTION PRINTING</b> 164 Victoria St., Brunswick, Victoria Tel.: 380 6110</p> <p>Lastnik: Simon Špacapan</p>	<p><b>F. LIKAR NOMINEES Pty. Ltd.</b> T.A. Ascot Moonee</p> <p><b>RADIATOR SERVICES</b> 560 Mt. Alexander Road, Ascot Vale.</p> <p><b>POPRAVLJAMO</b> vsakovrstne motorne hladilnike-radiatorje Tel. 370 8279 - A.H. 337 2665</p>

### UMETNIKI ZDOMCI - RAZSTAVA V LJUBLJANI

Slovenski likovni umetniki - izseljenci iz celega sveta bodo razstavljali v Cankarjevem domu v Ljubljani. Med njimi bo tudi naša rojakinja gospa Romana Fovier - Zorzut.

To razstavo, ki bo trajala od 10. septembra do 5. oktobra organizira Slovenska izseljenska matica. Na njeno povabilo se je oddalo 22 umetnikov s tako med seboj oddaljenih dežel, kot so ZDA, Avstralija, Švedsko, Kanada, Argentinijska in Anglija. Vsi so predložili diapozitive svojih del, izmed katerih je posebna komisija izbrala najboljše. Za vse pač radi ne pričakujemo visokega odziva ne bi bilo dovolj razstavnega prostora.

Komisija je izbrala izmed predlaganih del gospe Romane dve sliki, in sicer Domorodci in Avstralska puščava, obe naslikani v letu 1982.

Ta razstava, ki je prva taka v Sloveniji, bo prav gotovo privabila mnogo obiskovalcev in zbudila zanimanje po vsem slovenskem kulturnem prostoru. Svečana otvoritev bo 10. septembra ob 6. večer. Vsi prisotni razstavljalci pa bodo gostje SIM in je za njih pripravljen tudi poseben program potovanja po Sloveniji, ki bo trajal cel teden.

### ČESTITKE 10 LETNICI RADIA "ETNIK"

Prirodnó pozdravljen prijatelj moj, še dolgo let nam ti obstoj. Moji poeziji prižgal si luč, mojemu izlivu dal si ključ.

Hvala za redni obisk tvoj, vsak teden pojem jaz s teboj. Poslušam novice celega sveta, to je v Avstraliji "Slovenija".

Velike je vrednosti za stare ljudi, vsak se povme, kjer mu rojstna hiša stoji. Živelis na radio, živelis napovedovalci vsi, moje srce vam zdravja in sreče želi.

Marcela Bole

### CENJENE OBLETNICE 1985

Viktorija praznuje 150 let, 30 odkar je začel Vestnik živet. 10 let se Etnik radio oglašja, Bog dobroto vsem naj poplača.

Marcela Bole

### V ŽIVALSKEM VRTU

- Mama, pogledj tisto opico, tako izgleda kot naš stric.  
- Tiho, falot, tako se ne govori.  
- Zakaj, kaj misliš, da nas opice razumejo.





# kaj, kje, kdo?



## OGENJ UNIČIL DRUŽINO

Slovensko družino v Canberri je zadelo 16. julija v hiši Martina Rušnika nastal požar s strašnimi posledicami. Oče Martin je izgubil življenje en sinček ima preko 80% telesa opeklin, njegovega brata in mamo pa so tudi morali prepeljati v bolnišnico radi opeklin in soka.

Martin Rušnik, je bil med Slovenci v Canberri zelo poznan, saj je bil dolgoletni član društva "Triglav" in nekajkrat tudi njegov odbornik. Njegovo ime pa je tudi že več let v tisti naših naročnikov.

Zimski čas, izgleda, je najbolj primeren zato, da se podamo v bolnišnice na "remont". Tako smo zvedeli, da je poleg par v prejšnji številki Vestnika že omenjenih rojakov, tudi gospa Berta Zele prebila nekaj dni na obisku pri kirurgh. No sedaj je že zopet doma in upajmo spet pri polni moči.

Relja Plavšak nas je prosil, da se v njegove imenu tem potom zahvalimo vsem prijateljem in znancem, ki so mu poslali želje za čimprejšnje okrevanje.

\*\*\*\*\*

Gita in Franc Mihelčič sta dobila vnučka, ki ima vse izgleda, da lahko postane tudi odvetnik. Saj sta manica Stela in očka David Heaton, oba v tem poklicu in pravijo, da jabolko ne pade daleč od drevesa. Rodil se je 15. junija in so mu dali ime David Owen Francis.

\*\*\*\*\*

Gospa Romana Favier-Zorzut je prišla s potovanja po severozhodni Avstraliji z novimi navdih za slikarsko ustvarjanje, medtem, ko se je naš sodelavec Vasja Čuk odpravil na pot v domovino in potem okoli sveta. Če bo tehnična stran naslednjih par številčk šepala, potem veste zakaj.

\*\*\*\*\* \*\*\*\*\*

## SLOVENCİ KRIŽEM SVETA

Slovenci smo raztreseni po vseh koncih sveta. A kjerkoli smo, se zbiramo ter na različnih področjih udeležujemo na način, ki naj bi ohranil naše tradicije, jih prestavil pred tujci in tako ofirmiral našo narodno samobitnost.

Ceprav nas vesti o vsem tem z raznih kontinentov dosežejo včasih zelo pozno, je prav, da jih zabeležimo in damo našim ralcem vsaj malo vpogleda na delovanje rojakov drugod:

+++++

Narodnostne skupine v Torontu (Kada) prirejajo vsako leto festival pod imenom "Karavan", ki traja cel teden. Vsaka narodnost organizira v svojem središču paviljon, ki nosi ime glavnega mesta dotičnega naroda.

Tam predstavimo v besedi, naši glasbi, plesu in jestvinah ter razstavah svojo izvorno domovino in narod. Lani je paviljon Ljubljana, pri oceni 48 paviljonov zavzel prvo mesto za notranjo okrasitev, drugo mesto za glasbo in tretje mesto za zunanjo okrasitev.

+++++

V Torontu uspešno deluje slovensko gledališče pod vodstvom režiserja arh. Vilka Čekute. Letočno sezono so začeli z dramo, ki jo je napisal Vladimir Cajali "štiri radovnice zaslišujejo". Prevedel pa jo je Maks Šah. Gostovali so tudi po drugih krajih Kanade in ZDA.

+++++

Svetovno poznana revija "Time" je pred meseci objavila analizo knjige "Duh podjetnosti" (The Spirit of Enterprise), ki jo je napisal George Gilder.

V tej knjigi je tudi opisan naš rojak dr. Miloš Krofta, ki je iz neznanega postal vodilni podjetnik na področju sistemov za čiščenje vode.

Dr. Miloš Krofta je pričel svoje strokovno delo pred drugo svetovno vojno v papirnici Vevče pri Ljubljani. Ob koncu vojne je odšel v svet in si v teku let zgradil v ZDA mednarodno podjetje, ki je osnovano na njegovi tehnologiji in ima danes podružnice v sedemnajstih državah.

+++++

V Chicagu so lani v oktobru imeli že 34. Slovenski dan. Ob praznovanju cerkveni dvorani pri Sv. Štefanu je "Gospodična slovenskega dne" Dana Rebrica prebrala proglas Guvernerja države Illinois in čikaškega mestnega sveta, ki proglašata 27. oktober za Slovenski dan.

+++++

V Buenos Airesu je 4. decembra 1984 umrl v 85. letu starosti slovenski pesnik in dramatik Mirko Kunčič.

Rodil se je v Lescah na Gorenjskem v železniški družini in potem večino svojih mladih let preživel v senci Julijških vršcev na Dovjem. Tu se je tudi navzel vzdušja triglavskih bajk s čarovnico Pehto Žolik ženami, čudodelne triglavske rože "mogote" in Zlatoroga.

Že od leta 1920 se je literarno udeleževal. Njegove pesmi so se razvile iz tematike resnih življenjskih problemov v pesmi za mladino. Njegova prva dela je pričela revija Ljubljanski Zvon, pozneje pa je njegovo ime bilo možno najti med sodelavci skoraj vseh slovenskih mladinskih revij. Priobčeno je bilo večje število pesniških zbirk ter pripovednih del. Tik pred pričetkom druge svetovne vojne so v Ljubljanskem Narodnem gledališču pričeli njegovo dramo "Triglavska roža".

Po službovanju v zdravilišču Topolšiča se je pridružil tedanjemu dnevniku Slovenec, kjer je dolga leta urejeval mladinski rubriko pod naslovom "Kotičkov striček".

Iz Celja, kjer je živel pred vojno, so ga Nemci takoj po okupaciji izgnali in uspelo mu je nato priti v Ljubljansko in se naseliti v Stični, odkoder se je zopet umaknil v Ljubljano.

Ob koncu vojne se je umaknil na Koroško in se nato naselil v Argentini. Tudi tam se je literarno udeleževal in izšlo je več njegovih del pri Mohorjevi družbi v Celovcu, v Gorici in Celvi. Za svojo povest Gorjančev Pavlek pa sta mu poslala čestitke celo F. S. Finžgar in F. K. Meško.

Tudi mnogi Slovenci starejše generacije v Avstraliji se bodo verjetno še vedno spomnili lepih pravljic in pesmic, s katerimi jih je v otroških letih razveseljeval "Kotičkov striček".

+++++

Poleg Mirka Krunčiča so se v preteklih mesecih preselili v svet še tudi sledeči poznani rojaki: bivši industrijalec Dominik Minko Heinribar, v Mendocini, Argentina, dr. Rajko Ložar, kulturni in umetnostni zgodovinar, univerzitetni profesor in upokojeni ravnatelj muzeja v Mihvanke ZDA, dr. Marjan Zajc, bivši ljubljanski odvetnik in politik umrl v Ramos Mepija v Argentini.

+++++++

# PREJETA POŠTA

GLAS IZ SONČNE DEŽELE

V daljavi proti zahodu bliska. Črni oblaki, kakšna 2 km debeli, se bližajo in v njih je veliko dežja. Še kakšne pol ure in nevihta bo nad nami. In ko se tukaj poleti dež vlije, pade po 6-8 cm dežja v eni uri. To niso več deževne kaplje, to so škafi dežja.

Sliši se v daljavi treskanje in gledam ko se oblaki precej hitro bližajo. Četrte ure pozneje, opazujem oblake, zeleno-sive barve so - nosijo točo! Prižgal sem luč, postalo je zelo temno. Oh, ravno je udarilo nekje v bližini in luč je ugasnila - že spet - za kakšne 3 sekunde. Krasno je gledati skozi okno, bliska zdaj neprenehoma, kot bi luč utripala, blisk za bliskom; čas med bliskanjem je le kakšni dve sekundi, nekaj tak čudovitega se nisem doživel. To je prava poletna električna nevihta. Dež se tudi vlije. Tako gosto dežuje, da hiše onkraj ceste komaj vidim, kot bi bila gosta megla. Luč je ugasnila, komaj dve uri pozneje se je spet prižgala. To je bilo v petek, 18. januarja 1985. Ob šestih večer.

Drugi dan - sobota 19. 1. 1985. Kakšna noč! Tri ure je divjala strašna nevihta. V Brisbanu, 120 km proti jugu od nas, škoda čez 200 milijonov dolarjev. Toča v enih krajih debela kot golf žoga, v enem kraju 60 km zapadno od Brisbana debela kot tenis žoga. Nekaj neverjetnega! Veter istočasno do 185 km/h. Tu pri nas je polomilo nekaj dreves, padlo je 8 cm dežja v treh urah in danes je dan, kot da se sploh nič ni zgodilo. Kasno vreme, le zlahkadi je nekoliko; namesto 32 stopinj Celzija bo termometer dosegel le 28 stopinj Celzija.

In tako življenje spet normalno naprej poteka.

Moram pripomniti, da tukaj v Queenslandu ne dežuje vedno, tudi ne dežuje vedno, kot sem zgoraj opisal. Saj tudi v Melbournu ne dežuje ravno vedno! Rad pa poslušam vremensko poročilo o razmerah po širni Avstraliji in kar smilite se mi Melbournčani, ko slišim, kakšno vreme imate. Saj se v resnici le šalim, ko to povem, da se boste pa boljše počutili, vam pa opišem mesec junij 1983.

Sredi junija je začelo deževati. Nizki zračni pritisk se je razvil okoli 200 km severno-vzhodno od Brisbana. Bil je to ciklon - zimski ciklon, ki pa zna biti isto tako hud, kot poletni, kar je le-ta tudi dokazal. Dan za dnevom je padlo 50-75 mm dežja (2-3 inče). 19. junija je padlo 7 inčev, 20. junija 9 inčev, 21. junija 15 inčev in peščena zemlja ni več dohajala vse te vode vpti. Potoki so postali reke, reke so postale jezera. To noč je tako močno deževalo, da spati ni bilo mogoče, takšen hrup po strehi. Ob šestih zjutraj sem se napolil proti trgovini. Komaj sem z avtom prišel do tja. Trgovina je 400

metrov oddaljena od oceana (Pacifič ocean). Potok, ki teče ob trgovini, je raste 7 cm vsakih 15 minut. Bil sem v skrbel. Veter od vzhoda je divjal okoli 10 drevesa so se upogibala. Temperatura je bila okoli 22 stopinj Celzija ob sedmi zjutraj. Ceste so bile poplavljene, zelo malo prometa, a 4-wheel drive in tovornjaki. Naenkrat, kot bi odrezal, je veter popolnoma obstal. Nehalo je deževali, po malem je škropilo. Nastala je strašna tišina. Zelo oblačno, v daljavi se sliši veter in strašanski hrup dežja. Vede da smo v "očesu" - centru ciklona. T grozna tišina, ta negotovost je trajala kakšne pol ure, ko je spet veter zapihal tokrat z zapada. Drevje se je zdaj še upogibalo na drugo stran. Dež se je spet z vso močjo vlije. Nambour, 10 km pro zapadu, je lepo mesto, navadno nedolžni potoček teče kakšnih 3 metre pod motom, tokrat po večdnevem deževju, voda zrasla za 7 metrov! Coles New World je trgovina, ki je potoku bila na poti. Voda je polomila vhodna vrata in vsa okna, velikansko močjo je drla skozi trgovino. Odnesele je ne samo vse blago, temveč tudi iztrgala police iz sten celo hladilnike iz betonskih plošč, tako, da je trgovina ostala še štiri stene in streha. Hiše v nižjih krajih so bile poplavljene. Slačkorna trska se je kljub močnim padavinam dobro o nesla, je niso jo mogli vso sekati še isto zono, ker so polja bila premokra. Moja trgovina je ostala nepoškodovana, le 25 cm je manjkalo in voda bi vrkla vanjo. Edina naša sreča, da je ravno v tistem času su, ko je voda bila najvišja, bila morsk oseka in je morska gladina "padala". Tako nas je rešila največjega gorja, voda je lahko hitreje odtekala. Kdo ve, kaj bi bilo, če bi ravno v tistih urah bila morsk plima?

To so bile ure negotovosti, ure strahu ure upanja. Veter je po malem ponehal dež se je ustavil. Slišali smo po radiju, da je ciklon odpihal proti vzhodu in se tar izpihal. Komaj dva dni pozneje, ko se življenje spet vrnilo na svojo normalno pot, sonce zasijalo in prah spet dvignil nas je prizadela resnica, da ima narava strožansko moč, kateri se človek z vs svojo iznajdljivostjo ne more zoperstaviti!

Lep pozdrav iz SONČNE DEŽELE

Upam, da se sedaj Melbournčani boljše počutite. Drugič vam bom pa malo opisal o desetih mesecih, ko je tu LEP VREME.

Marijan LAUKO

## POZDRAV IZ SLOVENIJE

Spoštovani pri Vestniku!

Oglašam se iz domačega kraja, kjer se momentalno nahajam. Prilagam vam eno pesmico za Vestnik, v kateri pošiljam vsem tople pozdrave. Torej vam na uredništvu pa posebej.

Lep pozdrav od Ivana in družine Lapuh

Vzemi sonce v žarke zlate, kar naročam ti sedaj; in porojaj tja čez morje, kjer sprejet sem bil nekđaj.

Prav prisrčne in domače, mi pozdrave tam oddaj, vsem rojakom in poznatim, še posebej žarek daj.

Ivan Lapuh

IZPOLNITE, POŠLJITE NA NASLOV: Vestnik, P.O.Box 56, Rosanna, Vic. 308

Naročam / Plačam naročnino za Vestnik

Priimek in ime.....

Naslov.....

Datum..... Podpis.....

## MIŠA RETIRES

( nadaljevanje s 1. strani )

Senator Button, vodja laburistične skupine je v svojem odgovoru takole omenil senatorja Lajovica:

"... Senator Lajovic was elected 10 years ago. I thought he explained in a very poignant speech his history as an Australian and as a Senator. I think he did us more than kindness in saying how flattered he was to be a member of this chamber. I guess most of us see it as an honour, but sometimes we wonder whether it is such an honour to be elected to this chamber and to listen to some of the debates that take place. Senator Lajovic has contributed a very strong point of view, with which not all of us would agree from time to time but which we have certainly learned to respect. He has also improved my knowledge in Russian history immensely and kept me aware during the last few weeks by having me read a biography of Peter the Great which has been an interesting experience ..."

Senator Chaney, vodja liberalne opozicije v Senatu pa je imel o našem rojaku takole povedati:

"... Senator Lajovic was kind enough to say when he came here that it was the proudest moment of his life. I think that was a very nice thing to say about arriving in the Senate and it is good that he still feels much the same about it 10 years later. Senator Lajovic's expression of pleasure at being here reminds me of the story about an American senator who said that he spent his first three months in the American Senate wondering how he got there and he spent the rest of his career wondering how everybody else got there. I think there may be a touch of that in your career, too, Misha. Although for you it was a wonder to you to arrive here, as you have seen more of it I am sure that you have come to understand that in this representative chamber you have had a very proper and appropriate place ..."

In Senator Lajovic's maiden speech, he told us that immigrants had provided 59 per cent of the growth of population since 1947. Most of us in this place are not of first generation immigrant stock; we are all of immigrant stock. I simply wish to say that as a member of the Liberal Party I was always very proud of

the fact that Senator Lajovic was one of our representatives. I am sorry that his obvious accent will be missing from this place because I believe that that alone was an encouragement to the great mass of immigrants who have come to this country, and you were a very good demonstration of what can be done. Your account of your early life here, which was very similar to the early life of so many post-war migrants, and your subsequent success in every sense in this country, are things we should all remember. On behalf of Opposition member, I thank you for your contribution to us, both in immigration debates and across the whole spectrum ..."

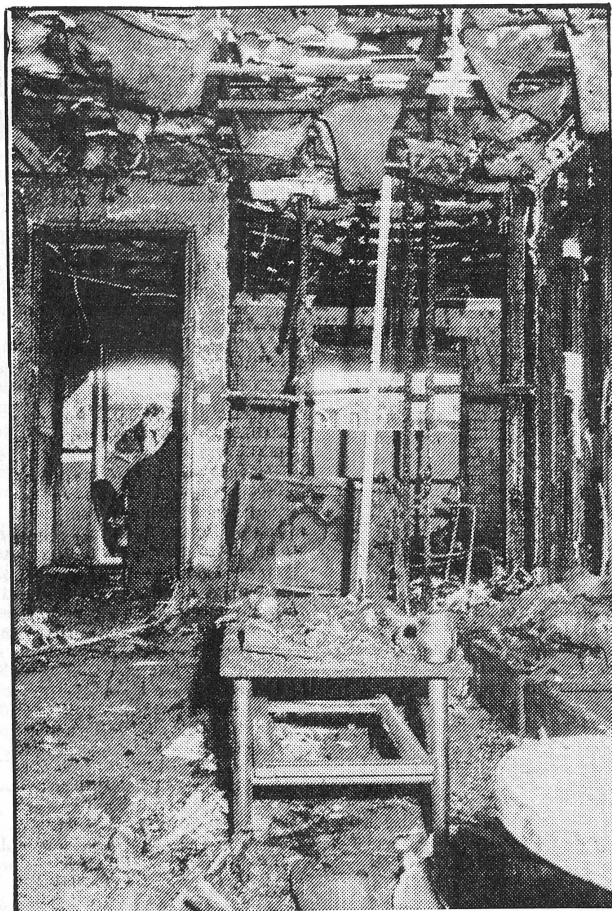
Tudi senator Chipp vodja Avstralskih demokratov je omenil Mišo:

"... With respect to Senator Lajovic, I think he summed matters up himself in his speech. Having been a member of the Liberal Party but this could apply to any political party - I know how difficult it is to get preselection, particularly on a Senate ticket. Senator Lajovic had disadvantages in the gaining of preselection in the Liberal Party that nobody else here has faced. He overcame those disadvantages - the accent, the fact that he was born in another country, and so forth. It is to his eternal credit that he was able, by sheer persuasion and by his example, to gain preselection ..."

Senator Collard je za National Party dejal sledeče:

"... It has been a great privilege to know Misha Lajovic. I suppose, if I were to live a half a dozen lifetimes, I would not have to go through the experiences that Misha and Tatjana had to go through to be part of a democratic society. Misha told us that when he left his home country and got a job as an interpreter he never dreamed that one day not only would he be an Australian but also part of one of the highest forums in this land. He said that that says a lot for Australia. Misha, that says a lot about you and your qualities.

S temi besedami se je formalno zaključila parlamentarna kariera našega rojaka, toda nedvomno bomo ime Miše Lajovica še mnogokrat imeli priliko videti v raznih funkcijah javnega življenja.



Zalostni ostanki izgorle hiše v Partridge Street, Fadden, v kateri je izgubil življenje Martin Rušnik. Njegova 13 in 11 letna sinova pa sta bila prepeljana v bolnišnico v Wooden Valey radi težkih opeklin.

## ŠE MALO ŠPORTA

Na tradicionalnem mednarodnem tekmovanju motornih pilotov za pokal Branka Ivanuša v Portorožu sta bila povprečno najboljša pilota Jože Lukanc in Samo Čebulj. Tekmovalce je 70 letal, 37 iz Avstrije in ZRN.

Blejski čoln, četverec brez krmarja je na mednarodni regati v Luzernu bil za las ob finale. To je bila zadnja velika preiskušnja pred svetovnim prvenstvom, ki bo konec avgustav v Belgiji. Nastopilo je več kot 700 tekmovalcev iz 23 držav. Jugoslavijo sta zastopala dva čolna. Gusarjev dvojec s krmarjem se je uvrstil v veliki finale, v katerem je osvojil šesto mesto. Blejski čoln pa se je uvrstil v mali finale in na koncu zasedel 8. mesto.

V Kopru pa se je končalo Evropsko prvenstvo v jadrstvu za olimpijskimi jadrnicami. Zmagala sta Španca. Srebrna in bronasta kolajna sta odšli v Italijo, jadrnica koprškega Jadra pa sta se uvrstila na deseto mesto.

Na 15. mladinskem balkanskem prvenstvu, ki so ga v prenovljenem bazenu TAM-a zelo uspešno organizirali mariborski plavalni delavci so bili najboljši plavalci iz Romunije. Druga je bila Grčija, tretja Jugoslavija, četrta Bolgarija in peta Turčija.

Šele 18-letni teniški igralec Bruno Orešar je na mednarodnem turnirju v Bostonu dosegel dosežaj svoj največji uspeh ter se uvrstil v polifinale, pred igralce, ki so na svetovni lestvici daleč pred njim.

Naslov teniškega prvaka Slovenije si je letos zopet osvojil Mariborčan, 24-letni Matjaž Požar. Drugo mesto pa je zasedel 15-letni Grgor Breznik, igralec Olimpije, ki je bila letos tudi organizator tega teniškega prvenstva.

Jože Požar iz Sežane in Pavel Fende iz Primskovega pri Kranju sta nova balinarska državna prvaka v disciplini posameznikov in zbijanju.

Sandi Papež iz Rateža je na 18. balkanskem prvenstvu v kolesarskem šprintu na 162 km, ki je bilo v Novem mestu, dosegel prvo mesto in tako postal prvak Balkana.

## KRIŽEM - KRAŽEM

Kot že par let sem, imajo tudi letos v Kranju poletno šolo slovenskega jezika za izseljence. V letošnjo šolo se je vpisalo 69 kandidatov iz ZDA, Kanade, Avstralije, Južne Amerike in raznih evropskih držav. Šola se pričela 15. julija in bo trajala do 9. avgusta.

Zagrebsko vseučilišče je najstarejša visokošolska ustanova v Jugoslaviji, saj je stara že več kot 360 let. Na njem študira okrog 32 000 rednih slušateljev, stalno zaposlenih pa je 3700 predavateljev. V Zvezo komunistov je vpisanih približno 6900 študentov in skoraj 800 predavateljev.

V pritličju mestne hiše v Mariboru je založba Obzorja prenovila trgovino za prodajo gramofonskih plošč in kaset. Imenujejo jo "Ploščni butik". Opremljena pa je z najsoodnejšo opremo.

Industrijske proizvodne cene so bile junija 85 za 91.9% večje kot junija 84. Junija pa so bile za 3.8% višje kot maja. Tako poroča jugoslovanski zvezni urad za statistiko. Sodeč po tem, je inflacija v industriji nekoliko popustila.

Tovarna kemičnih izdelkov v Hrastniku je proslavila 125 let svojega obstoja. Ta tovarna sedaj zaposluje preko 500 ljudi.

V Združenih cestnih podjetjih Slovenije je vključenih več kot 4000 delavcev. V Sloveniji pa je 14.033 km cest, od tega 1232 km magistralnih, vključno s 150 km avtocest; 3697 km regionalnih in 9104 lokalnih cest.

Deveti kongres jugoslovanskih kardiologov, ki se je pretekli mesec končal v Skopju je potrdil, da sta kardiodiagnostika in terapija srčnih bolezni v Jugoslaviji precej napredovali. Toda ugotovili so, da kljub temu umre za to boleznijo vsako leto v Jugoslaviji okoli 97.000 ljudi.

Slovenske manjšine v zamejstvu so si sicer izboljšale položaj, toda bistvena vprašanja, ki naj bi jim omogočila, da polno in enakopravno živijo v svojem okolju še vedno niso rešena, so ugotovili pri Svetu za mednarodne odnose pri predsedstvu RK SZDL Slovenije.

V Italiji še niti ni v postopku zakon o globalni zaščiti Slovencev v avtonomni deželi Furlaniji-Juljski krajini. V Avstriji slovenska narodnostna skupnost še ni mogla uresničiti pravic, ki jih jim zagotavlja 7. člen avstrijske državne pogodbe, slovenska skupnost v Porabju pa tudi zaostaja za drugimi narodnostmi pri uresničevanju pravic, ki jih jim je obljubila Madžarska.



LAHKA ATLETIKA	
Najboljši v SRS 1985	
<b>moški</b>	
100 m	Šiftar (Pom) 10,76
200 m	Rugelj (Ve) 21,84
400 m	Srebrnič (Go) 48,4
800 m	Živko (Ve) 1:50,5
1500 m	Živko (Ve) 3:45,2
5000 m	Rozman (KI) 13:42,20
10.000 m	Miklavžina (Ve) 29:36,76
110 m ov.	Kolar (OI) 13,9
400 m ov.	Kopitar (JLA) 52,41
3000 m zap.	Skubic (OI) 8:52,27
4x100 m	AK Gorica 42,2
4x400 m	AK Gorica 3:14,68
višina	Apostolovski (OI) 221 cm
daljjava	Režek (Ve) 739 cm
trostrok	Simunič (KI) 16,02 m
palica	Krajnc (KI) 480 cm
krogla	Stimec (TAM) 15,54 m
disk	Primc (Nm) 54,62 m
kopje	Čujnik (JLA) 75,40 m
kladivo	Juhart (KI) 50,28 m
<b>ženske</b>	
100 m	Bačnik (TAM) 12,09
200 m	Bačnik (TAM) 24,52
400 m	Krenker (Ve) 53,95
800 m	Naglič (KI) 2:08,28
1500 m	Naglič (KI) 4:22,19
3000 m	Smolnikar (Kam) 9:34,8
1000 m ov.	Rant (OI) 14,51
400 m ov.	Pertot (Go) 59,05
4x100 m	AK Olimpija 47,85
4x400 m	AK Olimpija 3:49,29
višina	Lapajne (Go) 192 cm
daljjava	Šešerko (Pt) 590 cm
krogla	Pajtlar (TAM) 14,62 m
disk	Bandur (TAM) 52,20 m
kopje	Jazbinšek (KI) 48,94



# OJ, TRIGLA V MOJ DOM!

TRIDESETI IZSELJENSKI PIKNIK V ŠKOFJI LOKI



V soboto 6. julija se je vršil v Škofji Loki 30. letni izseljenski piknik. Spet se je zbralo veliko število obiskovalcev. Med drugim so bili prisotni tudi predstavniki ameriškega, avstralskega in kanadskega veleposlanstva. Gostja privedite je bila članica predsedstva SRS Majda Gaspari, pozdravna pisma in čestitke pa so poslali tudi predsednik slovenske skupščine Vinko Hafner, ambasada Argentine, ameriški generalni konzulat, nadškofo Alojzij Šuštar in škof Lenič.

V imenu SIM je izseljence pozdravil njen predsednik Matjaž Jančar.

V kulturno zabavnem delu programa so nastopili številni domači ansambli in skupine slovenskih društev po svetu.

Poseben aplavz je požela najmlajša med nastopajočimi, Lidija Lapuh iz Morwella v Gippslandu za njeno recitacijo.

Druga posebnost obiska pa je bil univerzitetni profesor 74-letni dr. John P. Nielsen, sin slovenskih staršev, rojen v Ameriki, ki je govoril o svojem rodu in življenju v New Yorku in tudi eno po domače zapel.

Dr. Nielsen je povedal, da je bil doslej že 32-krat v Sloveniji in je tokrat s seboj pripeljal kar 18

## SPLAVARSKA NOČ

Ljubljana ima svojo Kmečko ohcet, Maribor pa si je pripravil sedaj svojo Splavarsko noč, katere se je v soboto 6. julija na Lentu udeležilo preko deset tisoč ljudi.

Priridev je pripravilo turistično društvo, scenario pa so izbrskali iz starih arhivov in ga s pomočjo SNG v Mariboru pripravili.

Po končanem nastopu raznih glasbenih točk na obali Drave so vsi nestrpno pričakovali prihod splava, ki je v spremstvu jadrnic, motornih čolnov, surfarjev in drugih različnih plovil priplul v mariborski pristan, na mestu kjer so včasih "flosarji" pristajali na poti proti Dubravi na Hrvaškem. Splav je bil dolg 24 metrov, spredaj širok 5, zadaj pa 4,5 metra. Vanj so vgradili 4,5 kubikov lesa.

V Dravski Dolini se splavarstvo omenja že v letih 1371 in 1372. Sredi 19. stoletja pa je letni promet na Dravi obsegal povprečno 1100 do 1200 splavov. Vrednost splava s kurivom je takrat znašala 50 do 60 goldinarjev, vrednost splava s česlovino pa 400 goldinarjev. Dravska mitnina za splav za splav je bila 36 krajcerjev. Splavarstvo pa je zamrlo po drugi svetovni vojni zaradi zidave hidrocentral.

Pomembno vlogo v dravskem splavarstvu je imel mariborski Lent, kjer so na praznik Treh kraljev vsako leto volili kapitana, ki je moral skrbeti za red, dobro voljo in družabnost v mariborskem pristanu.

## SPET JE POTRESLO

Na 28. junija je v okolici Bovca potres dosegel četrto stopnjo po MSC lestvici. Potres so zaznali na seizmografskem observatoriju na Golovcu ob 2. uri in 57 minut zjutraj.

Popoldan ob 16. uri in 45 minut na 30. junija pa so tudi na Golovcu zopet zaznali srednjemočen potres, s centrom kakih 85 km jugovzhodno.

Epicenter tega potresa je nastal na občasno aktivnem seizmogenem bloku Krškega polja. Tu je potres dosegel jakost med 5. in 6. stopnjo po MSK lestvici. Potres so občutili prebivalci Brežic, Brestanice, Krškega in okoliških krajev.

Gmotne škode ni bilo, le preplah med prebivalstvom.

## SREČANJE PEVSKIH OKTETOV

Na Šentjernejskem srečanju je nastopilo 35 pevskih skupin, katere je poslušalo 2000 poslušalcev.

Svoje posebno mesto je na tej bivalni imel Koroški akademski oktet, ki je ob tej priložnosti slavil svojo tridesetletnico.

V ta lepi kraj pod Gorjanci na Dolenjskem so prišli pevci z vseh delov Slovenije in se predstavili s po eno pesmijo. Nato pa so skupno pod taktirko umetniškega vodje Koroškega akademškega okteta Cirila Krpača zapeli Kramarjevo "Tam čier teče bistra Zila" in B. Čerjavo "Tam, kjer pisana so polja". V ti dve pesmi so se zilili glasovi več skupin.

## SREČANJE NOVINARJEV

V Ljubljani se je od 4. do 7. julija srečalo nad 80 novinarjev, članov mednarodne katoliške unije za tisk. Prišli so iz raznih zapadnoevropskih držav ter iz Poljske, Madžarske in Jugoslavije.

To srečanje je organiziral slovenski verski tehnik "Družina". Govorili so o odgovornosti katoliških novinarjev, s posebnim ozirom na 1100 obletnico smrti svetega Metoda.

Ob tej priložnosti so obiskali tudi samostan v Stični, kjer so se udeležili osrednje proslave, ki jo je slovenska cerkev posvetila svetemu Metodu in obnem 850-letnici stiškega samostana.

## VELIK POČITNIŠKI PROMET

Počitnice so prinesle uradnikom na mejnih prehodih v Sloveniji ogromno dela, saj tuji prihajajo na počitnice v Jugoslavijo v veliko večjem številu kot navadno. Tako je na obmejnih prehodih v območju Maribora v petek 5. julija vstopilo v državo 46.045 potnikov z 8962 osebnimi avtomobili. Državo pa je zapustilo 15.402 potnikov s 3666 osebnimi vozili.

Istega dne je bilo v Šentilju odprtih 10 vstopnih kolon za osebne avtomobile, ena za tovornjake in ena za avtobuse.

Naslednjega dne naval ni popustil in v državo je vstopilo 57.160 potnikov s 13.320 osebnimi vozili.

Čakalna doba je v času ko so imeli odprtih dvanajst kolon znašala do dve uri.

## PREPOGOSTI SAMOMORI V SLOVENIJI

Samomor je med Slovenci kar vse pogostejši slučaj. Lev Milčinski je o tem napisal knjigo "Samomor med Slovenci" in v njej pravi: "Soočiti se z vprašanjem samomora pomeni soočiti se z vprašanji bivanja in smrti, s človekovo stisko, z njegovimi močmi in slabostmi. In kadar je samomor tako pomembno vpet v bivanje nekega naroda, kot je pri Slovencih, pomeni soočenje s tem pojavom soočenje s stisko, z močmi in slabostmi tega naroda."

V Sloveniji konča vsako leto s samomorom svoje življenje vsakrog 500 ljudi. Pogostost samomorov pa je med smrtnimi vzroki na sedmem mestu.

Že leta 1970 je bil v Ljubljani ustanovljen Center za preprečevanje samomorov. Ta je uvedel leta 1980 "klic v silo", ki deluje vsak dan od 17. do 7. ure.

## SEZONSKO DELO JIM BOLJ PRIJA

Na letošnjem sestanku koordinacijskega odbora za vprašanja Romov v Sloveniji so ugotovili, da v republiki prebiva 4535 Romov ali kot so jih nekoč imenovali Ciganov. Polovica jih je moških in največ jih je v Pomurju. Živijo v 287 družinah in 102 naseljih. Nad 65 let jih je starih 159, do 18 let pa 2267.

Redno dela 671 Romov, priložnostno pa 369. Pomoči jih dobiva 195, priznavalne 57, zelišča jih zbira 109, preostali pa niso zaposleni.

Večina jih živi zdaj v barakah, bivalnih kontejnerjih, prikolicah, nekateri v

Za Jugoslavijo znaša število samomorilcev 13,9 na sto tisoč prebivalcev, za Slovenijo pa je to število 29,5.

Najpogostejše delajo samomori ljudje med 40 in 70 letom starosti: moški presegajo ženske v razmerju celo do 4:1. Po poklicni strukturi prevladujejo delavci, sledijo upokojenci in nato kmetje.

Največ samomorilcev je z nedokončano osnovno šolo, najmanj pa izobraženec. Izstopajo alkoholiki, ki v 43 odstotkih končajo s samomorom.

Samomorilci v 91 odstotkih opravijo svoje dejanje doma ali v bližnji okolici in največkrat podnevi med 9. in 15. uro.

Pomlad je najhujše obdobje, sledi mu poletje, predvsem avgust. Največ ljudi opravi samomor z obesaanjem, sledijo zastrupitve in utopitve.

avtobusih in vagonih, le desetina pa v družbenih stanovanjih. Pod sotorom pa živi vse leto samo še 18 Romov. Snažnost in osebna higiena sta pri njih še vedno na zelo nizki ravni.

Romi dajejo prednost sezonskemu delu in tako nihče nima točnega pregleda koliko v resnici zaslužijo.

Poseben problem predstavlja šolanje otrok, saj od 822 predšolskih otrok obiskuje vrtnice le 116. Od šoloobveznih 949 jih obiskuje pouk 723. V poklicno ali srednjo šolo pa hodi le 8 Romov.

## PSIHATER STAVKA

Dr. Janez Rugelj je bil znan ljubljanski psihiater. Pred tremi leti pa je bil svojem 53. letu starosti upokojen.

Dr. Rugelj se s tem ni strinjal in je pritožil ter tako s postopkom na dišću združenega dela dosegel, da mu delavno dobo podaljšajo do 15. ljeta letos. On pa s tem še vedno ni zadovoljen ter je postavil nove zahteve, naj ga ne bi umaknili z delovnega področja vse do 70. leta starosti.

Ko so dr. Ruglja povabili na razgovore o tej zadevi v republiški oddelku za javno zdravstvo in socialno politiko se temu ni odzval, češ da mu nasprotni nastavlajo past in se je umaknil premeje v Avstrijo. Tam se je zatekel prištio Tinje in začel gladovno stavko.

"To je upor, podoben Gandhijevim pasivni odpor, majhen prispevek manega človeka k razčiščenju slovenske psihiatrije" je izjavil koroškimi novinarjem.

Svojemu stanovskemu tovarišu dr. Janku Kostapelju, ki ga je obiskoval skupaj s konzularsko Jugoslavijo v Golovcu, je izjavil, da je trdno odločil svojo namero izpeljati do konca in na ta način umreti.

Po vesteh od 12. julija, pa so avstrske oblasti odredile gostoljubje dr. Janez Ruglju in ga pripeljale na mejni prehod Jezerško, od koder je bil odpeljan na dom svoje hčere v Ljubljani.

# Kozamurnik



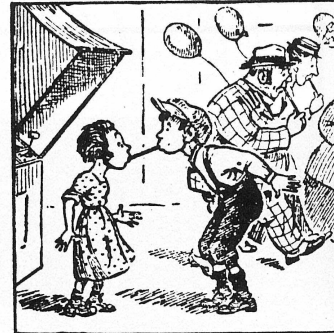
85. Pa se je prehitro veselil. Pojavil se je namreč trebušen stražnik. Prihrumel je do vrtljaka, kričeč: "Stojte! Gospod Kozamurnik, po vaši krivdi je nastal nered. Promet ovirate in ljudi spravljate v nevarnost. Le pazite, da me ne mine potrpljenje!" Gospod Kozamurnik se je opravičeval, vendar je moral nehati.



86. Stric vrtljakar se je lepo zahvalil. "Pojdimo dalje," je rekel gospod Kozamurnik. Avtomobil je spravlil v kraj. Nato je kupil Mojci, Minki in sebi lep balonček. Prijeli so se pod roko in jo mahnilo mimo stojnic.



87. Pri nekem slaščičarju sta stala dva otroka in se na vse pretege drla. "Kaj vama je, uboga malčka?" je vprašal gospod Kozamurnik. "Čuker bi rada kupila, pa denarja nimava." Gospod Kozamurnik se ju je usmili. Kupil jima je cukreno paličico.



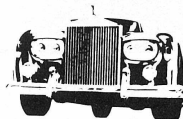
88. Prav tako je kupil svoji ženi, Minki in sebi. Vsi trije so zadovoljno odšli. Veselili so se sreče otrok, ki sta željno gledala vsak svoj konec.

ZONE ZAGORC

## AVIATION MOTORS

(Next Door to Westgate Motor Inn)

9 Aviation Road,  
LAVERTON, 3028  
Telefon: 369 1363



### • Splošna avtomehanika FOR COMPLETE CAR CARE SERVICES

- Dynamometer Tuning
- Distributor Analysis and Modification
- Computer Wheel Alignment and Front End Repairs
- Electronic Wheel Balance
- Discount Tyres
- All Types of Repairs

FREE QUOTES

### • Športna puškarna



Prodaja Lovskega orožja in municije

Predstavljamo slovensko slikarsko in plesarsko podjetje

## SUNSHINE PAINTING SERVICE PTY. LTD.

62-64 MONASH STREET, SUNSHINE, 3020  
Tel. 311 1040, 312 1533

Lastnik: JIM KOROŠEC, Priv. 336 7171

Svoji k svojim !

## VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA DONVALE TRAVEL

1042/1044 DONCASTER ROAD,  
EAST DONCASTER, VIC. 3109  
TEL.: 842 5666 (ALL HOURS)

Obiščite našo pisarno ki ima lastni prostor za parkiranje. Po želji pridemo tudi na vaš dom. Z nasveti pri načrtovanju in pri urejevanju Vašega potovanja po Australiji ali preko morja (pri nabavi potnih listov, viz...) Vam-je na uslugo:

Private car park available. We also come to your home if you desire. Regarding any aspect of your travel requirements: Overseas, Interstate, Cruises, Hotels (Passports, Passport photos, Visas, all travel documents etc... ) Contact:

Eric Ivan GREGORICH

**DONVALE TRAVEL SERVICE**  
1042/1044 DONCASTER ROAD,  
EAST DONCASTER, VIC. 3109  
TEL.: 842 5666 (ALL HOURS)

Ime GREGORICH je med viktorijskimi rojaki že od leta 1952 dobro poznano in na uslugo vsem, ki se odpravljajo na potovanje

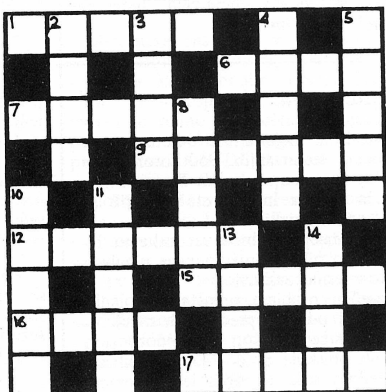
VODORAVNO:

1. Kraj na Notranjskem
6. Del voza
7. Vojaska edinica
9. Namen
12. Smer
15. Cilj
16. Barva
17. Kraj ob Ljubljani

NAVPIČNO:

2. Žitarica
3. Števnik
4. Gozdar
5. Kajzar
8. Taksa
10. Pomoč
11. Zastoj
13. Stara mera
14. Del obraza

ZA BISTRE GLAVE — štev. 7  
Sestavlil S.P.



JOŽE URBANČIČ

Telefon: 465 1786 (Bus.)  
850 7226 (a.h.)

KAL - CABINETS

STROKOVNJAKI ZA:  
kuhinjsko pohištvo — mizarsko opremo kopalnic, umivalnikov itd.—  
vsakovrstne stenske omare in knjižne police.

SPECIALISTS FOR:  
Kitchens — Vanity Units — Wardrobes — Book shelves

Če gradite novo ali pa obnavljate staro, obrnite se z zaupanjem na nas!  
If you are building or renovating call on us with confidence!

15 COMMERCIAL DRIVE, THOMASTOWN, 3074

REŠITEV KRIŽANKE ŠTEV. 6

Vodoravno: 1 bukev, 6 stik, 7 molek,  
9 načelo, 12 trajen, 15 napor, 16 znoj,  
17 okras.

Navpično: 2 umor, 3 eden, 4 strel,  
5 krog, 8 kazen, 10 steza, 11 zakon,  
13 nauk, 14 sova.